

У новинама објављују фотографије — с једне стране Лавров, са друге амерички изасланик... Јасна је разлика — Лавров је министар спољних послова, а гост који је допутовао у Србију седамдесет пети заменик двадесет четвртог помоћника заменика министра иностраних послова. То су различити рангови, и то није упоредиво.

Желим најпре да Вам честитам велики празник који Русија обележава 4. новембра. То је нови празник, и вероватно да многи у Србији не знају шта на овај датум обележава Русија.

— Ни у Русији то баш сви не знају, али сваке године их сазнаје све више. Сећате се да се седми новембар 75 година у Совјетском Савезу и широм света обележавао као национални празник „Дан Велике октобарске социјалистичке револуције“, зато су се људи навикли да у новембру постоји велики празник. Овде је у питању други датум — 4. новембар 1612. године — тада је Русија ослобођена од чета пољских авантуриста који су покушали да освоје престоницу — Москву. У држави је било смутно време, сви су се ујединили, а они који су хтели да нас освоје, били су истерани. И увек, и пре Револуције, а и у совјетско време и сада, на Црвеном тргу стајао је споменик Мињину и Пожарском — грађанину Мињину, који је представљао народ, и кнезу Пожарском, који је представљао војску. Само један споменик се налази на Црвеном тргу и посвећен је том датуму. То је за нас веома велики и веома важан празник, и он представља историју јединства Русије и јединства народа. У последњих 20 година, направљени су велики кораци на помирењу ставова о прошлости — онога што је било пре Револуције — Царска Русија, и после Револуције — Совјетски Савез. Свако има свој став, мишљења се не подударају, али много је мање конфронтације. Мени се чини да је то исправан став и исправан празник, и зато он постаје све популарнији.

То је свакако добар празник, али морамо се сетити да се ове године навршава 100 година од Велике октобарске револуције. Хоће ли Русија обележити тај дан?

Пише: Александар Чепурин за Спутњик
недеља, 05 новембар 2017 11:45

— Мислим да ће, наравно, бити обележен. Знам да се снима неколико занимљивих филмова и серија, на пример „Демон револуције“ о Владимиру Лењину, а српски глумац Милош Биковић игра занимљиву улогу у једној интересантној серији, која ће ускоро бити емитована. Један од главних догађаја двадесетог века, Октобарска револуција, има и своје плусеве и своје минусе. Али та револуција утицала је на цео свет, и на Русију, и на Србију, на цео двадесети век. Ми то видимо и осећамо.

Недавно смо имали посету госта из САД који је, на веома чудан начин, критиковао понашање Србије — ако се не будете понашали онако како ми хоћемо, чувајте се. Наравно — ово није цитат, већ суштина онога што је рекао. Шта можете да нам кажете о томе?

— Ми смо разговарали малопре о значењу термина „посета“. Знате, у дипломатској пракси посета — визит — јесте посета министра, премијера, председника.

Зато се то не може окарактерисати као посета, већ као путовање или пословно путовање, долазак на консултације... У руским мас-медијима називамо то путовањем америчког изасланика, емисара.

Да, али то је важно путовање. И Ви вероватно знате о чему је била реч, како се он понашао и да ли се понашао као дипломата. Да ли је нормално доћи у страну земљу и рећи — урадите то, то и то, а ако вам се не свиђа...

— Гледам фотографије које су објављене у новинама. Са једне стране Лавров, са друге амерички изасланик... Јасна је разлика — Лавров је министар спољних послова, а гост који је допутовао у Србију седамдесет пети заменик двадесет четвртог помоћника заменика министра иностраних послова. То су различити рангови, и то није упоредиво. Зато је пажња која је посвећена овом путовању превелика, веома претерана. По мом мишљењу, битно је да имамо осећај мере када се говори о овом или било ком другом госту.

Пише: Александар Чепурин за Спутњик
недеља, 05 новембар 2017 11:45

Да, Ви сте објаснили ранг. Али, кога тај човек заиста представља? Америка је подељена. Видимо да Трамп говори једно, а ради друго. Заврћу му руке. Шта мислите, да ли је Хојт Ји икада видео Трампа? Да ли је од њега добио неки задатак?

— Мислим да није видео Трампа. Чак мислим да никада није видео ни Тилерсона, јер су то различити рангови. А кога представља — то је одлично питање, јер врло добро знамо да је америчко друштво подељено. Представља ли он претходну власт? Представља ли нову администрацију? Америчка елита је оштро подељена, и један део мрзи други. Апсолутно није јасно. Али оно што смо чули од њега је у потпуности понављање онога што Американци годинама из његових или нечијих других уста говоре. Све те тезе смо слушали на много вишем нивоу, можда не све одједном, али он их је све изнео — и браћу Битићи, и паљење амбасаде, и Косово, и Русију и Европску унију.

Рекли сте да су Американци говорили о томе, то је истина. Говорили су многи који су долазили, али не на овакав начин. Не тако претећи. Јесу говорили, али су после тога знали и да кажу — ми вас не притискамо, решавајте ствари сами. А овај човек је рекао веома страшне ствари, просто — он је представник велике силе која нас је бомбардовала. Верујем да су се многи уплашили и запитали — шта је следеће ако заиста не урадимо оно што жели.

— Заиста не знам колико је он упознат са Србијом и њеном историјом. Мени је занимљиво да је неколико пута поновио да треба следити пример Хрватске или пример Црне Горе. Можда је то, по његовом мишљењу, идеал са којим се треба мерити, можда је његов идеал, али никако није српски. А тиме се ствари обично завршавају. А он је, после састанка, још једном јавно иступио са свим оптужбама — ово, наравно, није коректно према Београду нити према српским властима. Да ли је имао налог у вези са тим или је то урадио зато што је неискусан? То не знамо.

Али, он је после тога урадио још једну ствар. Срео се са опозицијом. Каквог посла он има са опозицијом? Шта је тиме хтео да постигне?

— Хтео сам да кажем још једном да ничег новог фактички у његовим изјавама нема, он је поновио оно што је својевремено Клинтонова за време Обаме припремала — он је све то скупио на једно место и представио јавности. Додуше, постоји једна ствар која је нова — чини ми се да је измислио једну нову пословицу. Ми већ уобичајено говоримо да „сва јаја не треба држати у истој корпи“, управо на тај начин ми гледамо на очување

Пише: Александар Чепурин за Спутњик
недеља, 05 новембар 2017 11:45

безбедности, док он говори да „сва јаја треба стављати у исту корпу“. То је, по свему судећи, нови приступ.

А сада о сусрету са прозападном опозицијом. Ово последње ме је подсетило на Хљестакова из чувеног Гогољевог „Ревизора“, у којем се управо тај лажни ревизор претвара да је неко ко није у збиљи, а људи се управо њему обраћају са жалбама. Ту представу сам гледао и у Москви и у Риму, али и у Београдском драмском позоришту. То је једна од најупечатљивијих сцена. Управо на то ме је подсетила и овдашња ситуација. Хоћу да кажем да ми је јасно зашто је тај део опозиције дошао код тог чиновника — желели су да се жале на своју владу, али нису наишли на антивладин став, већ на антисрпски. Нисам ништа чуо како су они на то реаговали. Зар подржавају такав притисак на Београд, на Србију? Да ли су дали изјаве и какве?

Пре неколико дана, руски министар Сергеј Лавров рекао је да Америка жели да у Србији организује својеврсни „Мајдан“. „Мајдан“ ми памтимо не само по протестима, били су протести и у Србији, али код нас није било снајпериста, није било Одесе, у којој су људи живи спаљивани... Све је то део истог сценарија. Сада нас то помало плаши. Могу ли то у Србији урадити и каквим средствима се користе да би то учинили?

— Знате, у Београд је дошао један емисар, а у исто време су се огласиле и још два човека — списатељица Херта Милер, која је са невероватним антисрпским ставовима наступала као да је представница СС-а (можда је могла о томе негде и да говори, некеме је таква идеологија блиска, али не знам зашто баш у Србији), и један такозвани

Пише: Александар Чепурин за Спутњик
недеља, 05 новембар 2017 11:45

„стручњак за Србију“ који има прилично чудно презиме — извините, Сервер (у преводу „слуга“), са својим русофобичним чланцима. То је све звучало као увежбани оркестар, не треба да нас то превише чуди, и чисто сумњам да су их овде дочекали са одушевљењем.

Што се тиче самог „Мајдана“, о чему је говорио Сергеј Лавров пре неки дан, мислим да се у Србији то никада неће догодити. Видели смо много земаља које су уништене таквим „Мајданима“ широм света. Међутим, Србија не одговара тим критеријума, ни друштво није такво, ни власт није таква. Они су у Украјини дуго радили, улагали милијарде долара како би корумпирали друштво. Србија је то већ преболела. Овде већина народа мисли да треба радити у сопственом интересу, чувати га. Руководиоци су другачији, патриотски расположени. Мени се ипак чини да је потребно да сви буду врло, врло опрезни.

Када говоримо о улагањима, Вама је познато да су и ЕУ и САД уложиле много пара у медије како би угушиле Спутњик. Не разумем зашто их је Спутњик уплашио, шта они желе у збиљи? Да не радимо више, да ућутимо?

— То је невероватно, све се преокренуло... РТ има буџет 0,001 проценат од онога што имају западни медији, па се поставља питање каквим кадровима треба располагати да се са таквим улагањима изврши толики утицај. Свуда. Све је то јасно, контрадикторности се формирају у посебним оквирима, а губи се оно о чему се говорило претходних година — слобода говора, демократија. Очигледно има присталица таквог поретка. Не подносе никакву опозицију. Никакве истине. Ето вам демократије.

Има ли негде у свету слободе говора и демократије?

— Све је релативно... Они који су хтели да монополизују своје право на демократију, све више губе и право и демократију. И делују све ноншалантније.

Када говоримо о притисцима на Србију, често се говори да Србији стално заврћу руку, са једне стране Америка, а са друге Русија, Кина додуше још није почела. Како Русија то чини, када разговарате са Вучићем, како то чините? Да ли му говорите: „Ако то не учиниш до сутра, ми ћемо онда...“?

— Откуд ви све то знате? Ви располагете свакаким информацијама... Да ли Спутњик има и обавештајну службу?

Шалу на страну, ми са Србијом имамо јако велику предност јер са Србијом немамо никаквих контрадикторности. Око већине битних питања делимо заједнички интерес, управо стога нам је далеко лакше да сарађујемо, шта год да је тема. Разговарамо о неутралном статусу Србије, што и јесте нормалан став, и ми га у потпуности подржавамо. Када је реч о Косову, по свим законима и свим међународним правилима, Косово је и даље део Србије, и ми у потпуности подржавамо територијалну целовитост Србије, законита права и интересе Београда. Слажемо се и када је реч о Републици Српској и поштовању Дејтонског споразума. У томе је наша заједничка снага. А што се тиче билатералних односа, Србија и Русија имају Декларацију о стратешком партнерству и у њој стоји да развијамо политичке односе, а они се и иначе развијају. Ево, управо је у Србији боравио министар одбране Русије Сергеј Шојгу, планирамо и долазак председнице Савета Федерације Валентине Матвијенко, а крајем године очекујемо и велики догађај у економској сфери. Реч је о састанку међувладине економске комисије и доласку вицепремијера Русије Дмитрија Рогозина, кога сви јако добро знају у Србији.

Са друге стране, када је реч о економији, само што је започета изградња погона за дубоку прераду нафте у Панчеву, то је руско-српска инвестиција од 300 милиона евра инвестирања у српску економију. Започела је и изградња велике топлане у Панчеву, то је 180 милиона евра инвестиције, а у питању је руско-кинеско-српски пројекат. Морам да напоменем да укупно 16 одсто средстава у буџет Србије уплаћује НИС, а уколико би таквих компанија у Србији било више, и пензионери и јавни сектор и култура би живели на сасвим другом нивоу.

Како се још могу ширити и обogaћивати руско-српски односи?

— Ми смо објективно заинтересовани за проширење економске сарадње, мада је не развијамо колико бисмо могли, не само кад је реч о пољопривреди и енергетици, већ и у области дигиталне економије. О томе се већ разговара јер је то економија 21. века. Говорили смо да је 19. век — век железничког саобраћаја, он је променио свет. У 20. веку — струја. Знате шта је говорио Лењин — комунизам је совјетска власт плус електрификација читаве земље, тј. струја ју је променила. А 21. век ће, по свој прилици, бити век дигиталне економије. То је нови поглед, осетно повећање продуктивности рада. Управо треба да сарађујемо у областима важним за 21. век. И ту, на економском плану,

Пише: Александар Чепурин за Спутњик
недеља, 05 новембар 2017 11:45

наши односи су у реду. Војно-техничка сарадња се одвија на начин који је уобичајен у међународној пракси и није ни против кога уперена. Зато у томе такође не видим ништа страшно. Како исправно каже српско руководство и председник Александар Вучић, Срби желе да се осећају сигурније, мирније, та сарадња није уперена против неког другог, већ да би се осигурала сопствена безбедност. Да не помињем културу, традицију. Рећи ћу вам да за недељу дана долази ансамбл „Александров“ и да ће одржати концерт у Београду, Новом Саду и Сомбору код музеја Батинске битке. Надам се да ансамбл „Александров“ не нарушава виталне интересе Американаца у Србији.

Не знамо ми шта све нарушава њихове интересе. Ја мислим да ће, после трагедије коју је доживео Ансамбл, бити веома болно слушати нови. Али, сигурна сам да ће бити велики као и претходни.

— Ансамбл постоји 100 година. Ансамбл остаје, а певачи се мењају. Овог пута се то десило не баш природним путем. Надамо се да ће се наћи и нови солисти, јер је у катастрофи погинуо већи део солиста.

Зато ћемо на том плану развијати нашу сарадњу, не зато што је то у нашем интересу, него што је у обостраном интересу. То је нормално и за Русију и за Србију. Ми немамо нека питања на којима треба да инсистирамо или да неког ломимо. Наши интереси се напросто подударају, и зато ћемо сарађивати онолико колико то буде интересантно Србији. Колико сам разумео, и српско руководство је то добро и културно разјаснило америчком емисару, тј. није он рекао шта има и отишао кући мислећи да ће тако и бити. У одговор су му изнели српску позицију и српске интересе, тако да је све у реду.

Вратила бих се на једно питање: зашто Американци тако јачају притисак на Србију, покушавајући да реше овде своје задатке са Косовом, историјом, Русијом. Заправо, понекад имамо осећај да они желе да се овде боре са Русијом, а ми смо колатерална штета.

Пише: Александар Чепурин за Спутњик
недеља, 05 новембар 2017 11:45

